

KÉRDŐJELE

Tartalom

Kontaktus...

Abortusz, eutanázia, etikai kérdések

A hallgató kérdez -
-az igazgató
válaszol (3.)

Mi lett veled
gályából?

Kazettából
compactlemez

Levelek a volt
"vöröstoronyból"

Szemezgető

Hírek a
Rektori Hivatalból

DÖK választás-
-"külső" és "belső" szemmel

Programajánlat

A Debreceni Orvostudományi
Egyetem lapja

1992/93-as tanév, 3. szám

1992. november 30.

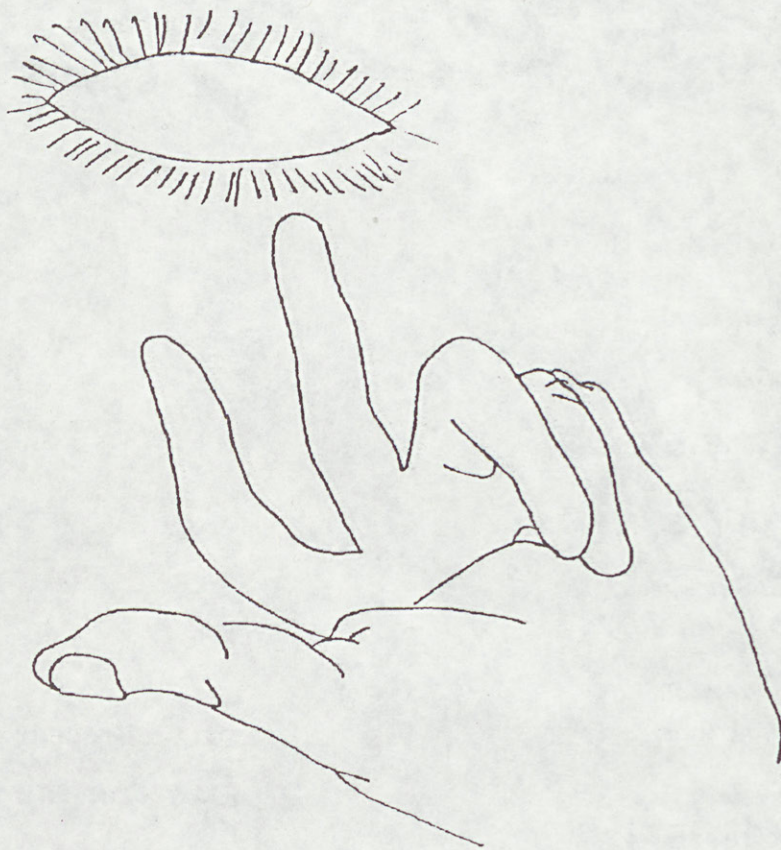

KONTAKTUS

Lassan közeledik a várva várt pillanat, kezd sötétedni, a Nap se süt már, az egyetem gondjai távol kerültek kobakunktól.

A tervezett program a déli ébredés miatt eleve felborult, így hát előttünk a nap hátralévő része. Mielőtt nekivágnánk az est rejtelmes világának, betévedünk egy szobába, a magnó halkán duruzsol s azért imádkozunk, nehogy zavarjon valaki. Ha úgy érzed, hogy eljött a pillanat, mindent előkészítettél, s a kezedet a ..., a... alaposan sterilizáltad, mélyen a szemébe nézel, s látod, hogy nincs semmi akadálya annak, hogy folytathasd. Előveszed az előzetesen megbeszélt kelléket, s domború felszínével felhelyezed (miután ismét a szemébe néztél) előzetes tapasztalataid alapján, illetve ahogy megtanították. Szinte könnybe lábad a szemed. Ha netán nem menne simán a dolog, közben elhomályosulna előtted minden, netán csillagokat látnál, fájdalmat éreznél, esetleg szúrna valami. Vedd ki újra, kellően nedvesítsd meg, és ismét használhatod a kontaktlencsédet.

CziáKy

Abortusz, eutanázia— "klasszikus ügyek"

Az orvostudomány fejlődésével tágul az etikai kérdések köre is

Orvosetikát a Debreceni Orvostudományi Egyetemen régebben a társadalomtudományi intézet oktatott harmincórás kurzus keretében. A képzés célja többek között az volt, hogy megismertesse a hallgatókat az általános etikai alapfogalmakkal és az orvosi etika hagyományos témaköreivel. Jenei Ilona egyetemi decenstől az etika oktatásának jelenlegi helyzetéről, az etikát érintő legújabb kérdésekről érdeklődtünk.

— Hol helyezkedik el az etika oktatása a tantárgyak "rangsorában"? Elégséges-e a tananyag átadására a rendelkezésre álló óraszám?

— Az orvosetika önálló szaktárgy, Nyugaton posztgraduális képzésben lehet ebből nem csak az orvosoknak, hanem más diplomásoknak is a szakképesítést szerezni, Magyarországon viszont sehol sem adnak ilyen címen oklevelet. A társadalomtudományi intézet megszünte-

tésével a tárgy oktatását a társadalomorvostani intézetbe átkerült munkatársak végzik. Az orvosetika oktatását az ötödik évfolyamra helyezték át, aminek örülök. Sajnos az óraszám tízenötre csökkent, amit viszont rendkívül kevésnek tartok. Mint ismeretes, oktatási reformok voltak a DOTE-en, ezért sok új tárgy követelt magának teret, vagy nagyobb óraszámot. Úgy tűnik, az etika oktatása az óraszám tekintetében talán emiatt is kissé háttérbe

szorult, különösen, ha a másik három orvosegyetemhez viszonyítom a helyzetet. A szaktárgyak óraszámában nagyon nehéz bölcsen dönteni. Örömmel üdvözlök minden olyan törekvést az egyetem részéről, amely a szakképzéshez szükséges humán jellegű tárgyakat befogadja, és ezt az óraszámában is megbecsüli. Ha szabad úgy fogalmazni, kedvemre való döntés volt például az orvosi pszichológia óraszámának felemelése. Nincs ugyanakkor kiforrott szakvélemény arra, hogy az orvosi etikát hány órában kellene oktatni. Egyes elképzelések szerint a tizenöt óra csak az alapokat tartalmazza, a többbit posztgraduális képzésben sajátítanak el a hallgatók. Véleményem szerint már a középfokú oktatásba is be kellene "csempészni" valamit az általános etikai ismeretekből, erre minden diáknak szüksége lenne.

— *És milyennek ítéli a DOTE-n a szaktárgy oktatásának felteteleit?*

— Az egyetemen lényegében csak az orvostika oktatására van lehetőség. A szakterületnek nincs népes kutatótáborra Magyarországon, alig egy tucat, főleg egyetemen oktató kolléga foglalkozik ilyen kérdésekkel. Az orvostikának nincs külön szakfolyóirata sem, ilyen jellegű publikációkat a legkülönbözőbb folyóiratokban kellett elhelyezni. Újabban már a *Lege Artis Medicinae* is szívesen közöl orvostikai, orvosfilozófiai tanulmányokat. Az utóbbi időben jutottak el hozzánk azok az új orvostikai szemléletet tükröző és tartalmazó angol nyelvű szaklapok és szakfolyóiratok, amelyekből építkezve terveztük meg oktatási programunkat. Szerencsére rendelkezünk egy modern szemléletű jegyzettel, melynek a szerzője Blasszauer Béla professzor. Ehhez kiegészítőként szerkesztettünk egy szöveggyűjteményt a legutóbbi két-három év hazai és külföldi publikációiból. A könyv sajnos még nem jött ki a nyomdából. Úgy érzem, tematikánk a segédanyagokkal együtt modernnek mondható és változatos oktatási formáival újszerű is. A tanulócsoporthoz foglalkozásokon kívül évfolyamkonferenciákat is rendeztünk, ahol orvossal, pszichológussal és ápolónóval is találkozhattak a hallgatók. Az előadók meghívott szakértőként segítettek például az eutanázia nagy kérdé-

seinek "körbenjárásában". Az abortuszról rendezett konferenciákon pedig katolikus lelkész, szülész-nőgyógyász szakorvos és saját referátumaikkal a hallgatók szerepeltek.

— *Mit mond az etika a beteg és az orvos kapcsolatáról?*

— Ebből a viszonyból az orvostika szinte valamennyi normája kibontható. Ami a kapcsolat értékszámítását illeti, Magyarországon inkább a hagyományos, a "jóságos doktor bácsi" szemlélet az elterjedtebb: az a paternalista orvosi magatartás, mely a beteg helyett, a beteg érdekében szeretne mindent felvállalni. A nyugati polgári társadalmakban etikai értelemben szimmetrikusabb kapcsolat van a beteg és az orvos között. Ebben a szemléletben a központi érték az autonómia, míg az előbbiben a jótékonyosság. Amerikában és Nyugat-Európában az orvostikus részt vesz a kórházak mindennapi munkájában is.

— *Gyakorlati tanácsokkal tud-e segíteni az etika a medikusoknak?*

— Az orvosi etikában nem lehet erkölcsi tízparancsot alkotni, minden eset egyedi elbírálást és döntést igényel. A szakmának azonban vannak etikai értékei, amelyekből tudni kell választani. A modern orvosi etikának négy alapelve van: autonómia, jótékonyosság, igazságosság és a "ne árts" elve. Ezek egyszerre nehezen érvényesíthetők konfliktusmentesen. Eltérő, gyakran teljesen ellentétes vélemények tapasztalhatók az etika taníthatóságáról. Vannak, akik szerint orvostikát nem is lehet oktatni, mert azt az orvos anélkül is tudja. Mások pedig úgy vélik, ha nem tudjuk előre megmondani a konkrét és helyes döntést, akkor fölösleges a munkánk. Az etika soha nem adhat olyan pontos receptet, aminek birtokában a döntés felelősségét levehetné az orvos válláról. Vannak helyzetek, amikor erkölcsi szempontból nem ítéhető el az abortusz vagy az eutanáziára, de van, amikor igen. Nagyon jó lenne, ha az oktatás során a hallgatók megtudnák tanulni esetek etikai szempontú elemzését, értékelni tudását. Az etikusknak nem egy külső bíró szerepében kell tetszelegnie, mert az etika önmagában nem tud megoldani semmit, de fel tudja mutatni, hogy melyek az erkölcsileg jó

és kevésbé jó megoldások. Az etikus azonban nem dönthet, csak orientálhatja az orvost.

— *Milyen fontosabb területeket kell érinteni az etikának? Foglalkoznak-e például az orvosi műhibákkal vagy a publikálásra vonatkozó szabályok oktatásával?*

— A műhibák eseteivel az igazságügyi orvostan foglalkozik. Etikáról csak akkor beszélünk, ha az egyén szabad választásáról van szó. A jog viszont már ezt nem teszi lehetővé. Más a jog és más az erkölcs követelménye, szankcionálási rendszere, bár nem állítható, hogy egymással ellentétben állnának. Magyarországon az etikai bizottságokhoz rossz szájíz vegyül. Erről azonnal a vétségi ügyek jutnak sokak eszébe, mint-hogy a bizottságok szerepe is nagyrészt ezek megítélésére korlátozódik. Feltűnő a pályakezdő orvosoknál, hogy munkájuk jogi kereteit hamar letapogtadják, próbálgatják mozgásterüket: meddig mehetnek el, hol van a szabadságuk határa, felelősségük jogi következménye. Sajnos gyakran erre megy el energiájuk nagy része. Látszólag az erkölcsi normák szabadabbak, de a vétségek következményei itt igen súlyosak. A lelkiismeretfurdalás ugyanis belülről "bomlasztja" a személyiséget. Ha valaki nem tud a tükörbe nézni, az súlyos identitászavarokhoz vezethet. Persze, ez roppant összetett probléma, mert az egészségügy tele van kikerülhető és kikerülhetetlen erkölcsi csapdák sorozatával. A diplomamunkát író hallgatót vagy diákköröst a vezető tanárnak kell megtanítania a publikálásra vonatkozó szabályokra. A plágium nem tartozik az orvostika körébe, ezekkel a kérdésekkel csak az orvosi titoktartásra, a személyiségi jogokra vonatkozó norma erejéig foglalkozunk. Az orvostudomány fejlődésével persze egyre "vadabb" és érdekesebb dolgok is az etika tárgykörébe kerülhetnek. Elég, ha csak a genetikára, a humán reprodukcióra és a transzplantációra gondolunk. Ha az egyetemnek posztgraduális képzési joga lesz, új tematikát állíthatunk össze.

Pásztor Zoltán

A hallgató kérdez – az igazgató válaszol (III.)

Tavasszal a hallgatók kérdéseket intéztek a tanszékvezető egyetemi tanári állásokra pályázókhoz. Ezek alapján válaszolnak a most már kinevezett professzorok: Hogyan képzelik el szakterületükön az oktatói munkát? Sorozatunkban most Oláh Éva egyetemi tanár a gyermekklinika igazgatója nyilatkozik.

Mit kell tudnia egy végzett orvosnak az Ön tárgyából?

A háziorvosi rendszer bevezetése új feladatok megfogalmazódását jelenti: a hallgatóknak az eddiginél hatékonyabban kell elsajátítaniuk bizonyos, az alapellátáshoz szükséges ismereteket: fel kell ismerniük az akut, azonnali ellátást igénylő eseteket; el kell tudni végezniük a legszükségesebb beavatkozásokat; tisztában kell lenniük a preventív feladatokkal és a krónikus beteg otthoni gondozási feladataival (krónikus vesebetegek, diabetes, epilepsia stb.). Ahhoz, hogy mindezt elérhessük, oktatási rendszerünket át kell alakítanunk: gyakorlat- és betegcentrikussá, problémaorientálttá kell tennünk; meg kell teremtenünk a helyes arányt az elmélet és a gyakorlat között. Mindez az előadások tematikai átdolgozásával, minél több betegbemutatással, esetelemzéssel és a gyakorlatok minél jobb betegágy melletti kihasználásával lehetséges.

Mit fog törzsanyagként tartani és hogyan fogja azok igényét kielégíteni, akik ennél többet akarnak megtanulni?

A törzsanyag meghatározásakor két tényezőt kell figyelembe venni: egyrészt az Európában érvényes, nemzetközileg elfogadott oktatási és számonkérési standardeket, másrészt a hazai gyermekegészségügy légégetőbb, megoldandó problémáit. Az Európai Gyermekgyógyászati Oktatási Munkacsoport által javasolt egységes tanterv és egységes számonkérési mód bevezetése biztosítaná hallgatóink számára, hogy bekapcsolódhassanak a külföldi egyetemek oktatásába, ún. "áthallgatásokra" nyújtana lehetőséget, a számonkérés egységesítése pedig a hazai vizsgák külföldi elfogadtatását tenné lehetővé. Ugyanakkor fontos látunk, hogy a külföldön érvényes szempontokat a hazai igényekhez kell adaptálnunk: a hallgatót arra kell oktatnunk, amivel végzett orvosként munkája során találkozni fog. Azok számára, akik a törzsanyagnál többet szeretnének megtanulni gyermekgyógyászatból, a már bevezetett alternatív oktatási alkalmak, délutáni betegbemutatások, egy-egy témakört felölelő megbeszélések, valamint speciál kollégiumok nyújtanak további lehetőséget.

Mi a véleménye a jelenlegi oktatásról?

Úgy vélem, oktatásunk mind tartalmában, mind formájában és módszereiben korszerűtlen, és eszközeit illetően sincs összhangban a gyakorlat támasztotta igényekkel. A legfőbb tartalmi problémáknak a következőket tartom:

Nem megfelelő az elmélet és a gyakorlat aránya. Nem készítjük a hallgatót önálló gondolkodásra, problémamegoldásra. Nem érvényesül oktatásunk során a hallgató egyéni felelőssége. A hallgatók tanulása nem gyakorlat-, hanem vizsgacentrikus. Az oktatók erkölcsi és anyagi megbecsülésének a hiánya gátlólag hat az oktatási munkára. S végül: nem áll rendelkezésünkre megfelelő oktatási infrastruktúra. Meggyőződésem, hogy egy, a mainál jobb, hatékonyabb oktatási forma kialakítása csak a hallgatók és oktatók összefogásával, együttes erővel, az eredmények kritikai értékelésével, a hiányosságok felmérésével és pótlásával, valamint a feltételek javításával lehetséges.

Mit gondol az előadásokról?

Az előadást fontos oktatási formának tartom. Olyan lehetőségnek, amely biztosítja a hallgató számára, hogy egy adott témakör legfontosabb ismereteit hozzáértő ember által összefoglalt formában, az összefüggésekre rámutatva, rövid idő alatt sajátíthassa el. Ehhez persze az szükséges, hogy az előadás megfeleljen az elvárásoknak: magas színvonalú, élvezetes legyen, korszerű, tankönyvből meg nem tanulható, új formációt nyújtson, szemléletet adjon. Mindez lelkes, szakmailag jól képzett, az oktatás iránt elkötelezett oktatókat feltételez. Ugyanakkor fontosnak tartom a hallgatók fokozott bevonását a betegellátó munkába az aktív közreműködésűket igénylő szemináriumok, gyakorlatok számának növelésével. Ez nem csupán a fakultatív jellegű előadások alulátogatottságának kérdését oldaná meg, hanem módot nyújtana arra, hogy példamutatással, a beteggel, hozzátartozóival szemben tanúsított magatartásunkkal emberségre, türelemre, empátiára neveljünk.

Mit kellene tenni az alulátogatott előadásokkal?

Az előadások látogatásának fakultatív voltával egyetértek. Nem a katalógus-rendszer oldja meg a kérdést. A hallgatót oda kell vonzani az előadásokra. Gyakorlati szempontból fontos, hogy az előadáson elhangzott többlet információk kapjanak hangsúlyt a számonkérésben, azaz az előadások anyaga legyen szerves része a törzsanyagnak.

Hogyan szándékozik megszervezni a gyakorlati oktatást?

Fontosnak tartom a tényleges kiscsoportos oktatás megvalósítását (ez az éveleji létszám gondok miatt még nem sikerült). Ez az oktatás hatékonyabbá tételével mellett egy közvetlen oktató–hallgató kapcsolat kialakítását is szolgálná. A gyakorlat legyen gyakorlat: minél több beteget vizsgáljon a hallgató maga, az észlelteket ellenőrizzük és értékeljük, ezáltal is gondolkodásra, problémamegoldásra nevelve.

Hogyan vizsgáztat majd?

A számonkérés során különbséget kell tennünk a lényeges és a kevésbé alapvető ismeretek között. Szeretném megvalósítani, hogy az elméleti és gyakorlati részből álló vizsgát ugyanaz a vizsgáztató végezze. Úgy a betegvizsgálat megfelelő súllyal érvényesülne az érdemjegyben. A klinikumban az írásbeli vizsgának (teszt) nem vagyok híve, mégis elképzelhető, hogy a nemzetközi értékelési rendszerhez való alkalmazkodás, valamint a záró államvizsga jelenlegi rendszerére való felkészülés érdekében a jövőben ezt is be kell vezetnünk.

Hogyan próbálja biztosítani, hogy intézetének oktatói színvonalasan oktassanak? Hogyan kívánja figyelembe venni az új munkatársai kiválasztásakor az oktatói munkát?

Az oktatói munka állandó tanulást, önképzést, nagy energiabefektetéssel járó folyamatos felkészülést igényel. Ezért azt, aki ezt vállalja, meg kell becsülni. Ugyanakkor fontosnak tartom, hogy az oktatók klinikai munkájának értékelése során az oktatói munkát kiemelten figyelembe vegyünk, és az egyik fő szempontként érvényesítsük a munkaviszony meghosszabbításának eldöntésekor. Az oktatói munkára való alkalmasságot új munkatársak felvételekor nem könnyű felmérni, kivéve, ha már hallgató korából ismerjük az illetőt. Megkönnyítené a vezető helyzetét a rezidensképzés bevezetése. Ez lehetővé tenné, hogy a nem klinikai státuszban lévő szakorvosjelöltek közül csak azok kerüljenek át a klinika állására, akik a felkészülési periódus alatt bizonyították alkalmasságukat az oktatói munkára.

Mi a véleménye a hallgatókról?

Akiket ismerek, azok érdeklődő, törekvő, jó szándékú, tehetséges fiatalok. Úgy érzem, képességeik révén olyan tartalmakkal rendelkeznek, amelyek kiaknázása egy jobb oktatómunkával lehetséges és hasznosítható lenne.

Mennyiben akarja figyelembe venni a hallgatók véleményét az oktatás struktúrájának átalakításakor?

Az a korábbi véleményem, hogy egy mainál jobb, hatékonyabb oktatási forma csak együttes erővel, oktatók és hallgatók összefogásával valósítható meg, csak megerősödött az elmúlt hónapok alatt. Az oktatóknak szüksége van a hallgatók visszajelzéseire, a negatívakra –amik a hibák kijavítására ösztönzik– éppúgy, mint a pozitívakra –amik jó érzéssel töltik el és lelkesítik munkájában.

Milyen oktatói munkát végzett eddig?

Fiatal orvos korom óta részt veszek a gyermekgyógyászati gyakorlatok, több mint tíz éve az előadások tartásában, s az V. és VI. éves hallgatók vizsgáztatásában. Két éve önálló tantárgyként oktatok a klinikai genetikát mind a magyar évfolyam, mind a térítéses orvosképzés hallgatói számára. Több mint tíz évig dolgoztam az intézet tanulmányi felelősként.

A hallgatók képzésében fontos szerepet tulajdonítok a tudományos diákkörnek. Az elmúlt évek alatt munkacsoportunkban tizenkét díjazott pályamunka és négy diplomamunka készült. Hallgatóink számos magyar és angol nyelvű előadást tartottak helyi, országos és külföldön rendezett tudományos diákköri konferenciákon. Évek óta részt veszek a tudományos diákköri tanács munkájában, két éve a tudományos diákkör elnökeként. Az elmúlt évben kezdeményezésemre a tudományos diákköri tanács alapítványt hozott létre "Debreceni Orvostanhallgatók a Tudományért és Egészségért" néven. Jó szakmai és baráti kapcsolatot építettünk ki a budapesti és a pécsi orvostudományi egyetemek tudományos diákköreivel. Hallgatóink részt vettek a társegyletek diákköri konferenciáin, s mi is vendégül láttuk a pesti és pécsi hallgatókat.

Szeret oktatni?

Igen. Munkám jelentős részét az oktatás teszi ki, s ezt örömmel és szeretettel csinálom. Lelekesítenek a fiatalok sikerei. Azt hiszem, ez igazán jó befektetés.

Mi a véleménye a hallgatói szervezetekről?

A tudományos diákköri munkát, mint már említettem, nagyon fontosnak tartom mind a hallgatók képzése, mind a

tudományos kutatás utánpótlásának biztosítása szempontjából. A többi hallgatói szervezet közül a Magyar Orvostanhallgatók Egyesülete szerepét abban látom, hogy lehetőséget teremtsen hallgatóink számára arra, hogy eljussanak külföldi intézetekbe, hogy bekapcsolódjanak a nemzetközi diákéletbe. Pozitívan ítélem meg a diákönkormányzat szerepét is: az utóbbi években számos esetben emelték fel szavukat különböző fórumokon a jó ügy érdekében.

Mi a véleménye az ösztöndíjról és a tandíjról?

Az oktatás pénzbe kerül. A feltételeket meg kell teremteni, s ez mindnyájunk érdeke. Ennek fedezésére a tandíj a megfelelő forma. Információim szerint egy hallgató évi oktatása egy felsőoktatási intézményben évi 300.000 Ft, az orvosi egyetemen ennél nyilván több. Ennek az összegnek 90-95%-át az állam fedezi. A maradék 5-10% jelenne meg tandíj formájában, ami évi 15-30.000 Ft-ot jelentene. Ez ma a legtöbb család számára megfizethetetlen. Jó lenne ezért más megoldást találni (pl. egyetemről előlegként kapott kölcsön, amit végzés után –ha majd a fizetése megengedi– a hallgató visszafizetne). Más a helyzet az ösztöndíjjal. Ezt valóban a tanulmányi munkáért járó, ösztönző pénznek kellene tekinteni. Ez legyen annyi, hogy egy jó tanuló a tandíját is fedezni tudja belőle. Tehát a tandíj-ösztöndíj aránya a fontos.

Hogyan gondolja a színvonalas oktatómunka anyagi fedezetének biztosítását a klinika költségvetésének keretein belül?

A klinika belső költségvetéséből az oktatásra nem sok pénz biztosítható, feltétlenül külső erőforrások után kell kutatni. Fontos a közösségi és egyéni pályázati lehetőségek kihasználása (Soros Alapítvány, Diákok a Tudományért stb.). Belső forrást jelenthet a klinika aktív részvétele a posztgraduális képzésben: egyéni továbbképzések és tanfolyamok szervezésével a térítési díjból olyan bevételre tehetünk szert, ami az oktatás célját is szolgálhatja.

Mit gondol a szigorlóévről?

A szigorló helyének, feladatának megítélésében is változásra van szükség. A tanulmányai befejezése előtt álló szigorló orvos számára lehetőséget kell teremteni arra, hogy nagyobb önállósággal, felelősséggel részt vehessen a beteglátó munkában. Igyekezünk kell elérni, hogy együtt dolgozva a hallgatót olyan hatások érhék, amelyek meghatározók lesznek az életében, s amelyek őt önálló gondolkodásra, döntésre, vezetésre képes emberré, empátiás készséggel bíró orvossá teszik.

Évszázadok tanúja (Miklósvölgyi Csaba felvétele)

Mi lett veled gólyabál ?

avagy

A gólyabál tájanatómiája

Etekintve a hirtelen ötlettelülésekből elődomborodó koncepcionális kérdésektől, először is kell egy olyan csapat, aki képes és hajlandó is megakadályozni a hangulat individuális elfajzását (nem tévedés, manapság már ez az első kritérium!), mert universitas (tgy, csupa kis betűvel) ide, vagy oda, a KLTE minden alkalommal szívességet tesz a DOTE-nak, hogy oda vihetjük ezt az eseményt... És sokan emlékeznek még, miért nem volt 1986-ban DOTE Gólyabál.

No, de tegyük fel, hogy a kérdés megoldódott, és az évek tapasztalata nem az, hogy még véletlenül sem a "városi vagányok" bontják a rendet évről évre...

Aztán jön az időpont kijelölése, ami már csak azért is érdekes, mert ez legalább 4 ismeretlenes egyenlet, ahol az a legkiszámíthatatlanabb paraméter, hogy a KLTE mikor, mennyire az utolsó pillanatban és melyik dátumra bólint rá. Műsor. Legyen színes, de azért ez mégiscsak bál, nem majális, legyen színvonalas, de mégsem drága, mert akkor a jegy is az. Elsősorban a DOTE-sokat vonzza ide, de azért az is jó lenne, ha a DOTE-nak nem kellene utána a cca. félmillió nagyságrendű veszteséget finanszíroznia, ahogy két éve erre rá is kényszerült. Tehát akkor jöjjön, aki befér és van legalább egy zakója és/vagy nyakkendője, mert kell a bevétel, és a DÖK, aki igazán autentikus szervezője lenne a bálnak, kénytelen azzal indítani - ami egyébként nem volna baj, hiszen ma már nincs senki, aki deficiútból megélné -, hogy minimum nem szeretne veszteni rajta.

Amióta pedig az úr megteremté az immár sokkulcsos áfá-t, hogy sárba tapossa a kapitalistabarát vállalkozásokat, hát a DÖK-nek is be kell szállnia a ringbe, és az államnak kifizetnie mintegy 120.000 Ft-ot (a befolyt bevétel 20%-át). (Mellesleg az ideai bál teljes költségvetése bárki számára megtekinthető a DÖK-irodán, csak el kell kérni.) De ha már az elkerülhetetlen dolgoknál járunk, miért törvényszerű, hogy a bál alatt szétvert mellék-helyiségek, (amelyekből minden évben akad néhány) úgy néznek ki, mint az utolsó kismacsi hátsó udvari, miután az aktuális gömbvillám beléköltözött, nem is beszélve a helyszínen szétdobált klóretiles palackokról, amihez -tudvalevőleg- egy nem szakmabélinek elég bajos hozzáférnie...

Azért mi mégis kényelmetlenül érezzük megunkat. Mert az csak egy része a képnek, ami a bálra merészkedő néhány oktatóban és professzorban kialakult ez eseményről, hogy tudniillik találoán egy gólyabuli részesei lehetnek -már aki megiszta egyáltalán részvételével a bált.

Itt sajnos már nem csak az épület botrányos akusztikájáról van szó, de az elektronikus erősítés és az adott tér ezirányú paramétereinek maximális diszkrepanciájáról is, ami után - mivel a díszudvar kivételével mindenhol élvezhetetlenné torzult a hang-nem is csoda, hogy aki tudott, arra menekült, amerre állt... És közben egy szerepet tévesztett sztárcsapat próbálta a színpadról csápolásra ösztönözni gázsíjához mérten is - hála az égnek - szerény sikerrel a többnyire jól öltözött publikumot. Szóval, mi sem ezt akartuk. Aki ott volt a tavalyin, az tudja, milyen szeretünk volna és milyen nem lett/lehetett ez a mostani.

Az a néhány ember pedig, aki vette a bátorságot, és ki mert mondani, hogy neki ez vagy az a program mégiscsak tetszett, hogy azért a végére ott volt a Hangulat is, mert 11-kor már hely sem volt a díszudvaron, annyian táncoltak, szóval ezek az emberek most az egyszer lehetnének hangosabbak is - jól jönne most egy kevés elismerés, ha nem is dicséret.

Mi mindannyian hiszünk még abban, hogy valamit vissza lehet hozni a régi bál hangulatából, megtartva azt, ami ma egy sikeres bál szervezéséhez szükséges. Szeretnénk hinni, hogy végre közelebb kerül egymáshoz hallgató és oktató, ahol ezek a rendezvények lehetnek ennek pillérei, és az eddigi pozitív irányú változások után egy recsegő hangfal nem fogja örökre konzerválni az oktatói-hallgatói szekvesztrálódás mostanában mindkét oldalról csökkenni látszó igényét.

Mi lehet hát a tanulság? Talán mégsem az, hogy fejekért kiabálunk és vért kiáltunk, mert hiszen az egymásramutogás kora lejárt. Itt feketén-fehéren lehet tudni, ki miért felelős és mit mulasztott, amiért ma már úgymegkapja, ami jár érte, és a DÖK sem engedheti meg magának a felelősségrevonás elmulasztását. Másról van szó. Világosan kell látni, hogy a DOTE minden év őszén hallgatóstul, gólyástul, oktatóstul megmértetik a gólyabálon, és sokkal kisebb a baj, ha tudjuk, milyen gólyabált szeretnénk, hogy igazi bált szeretnénk - mert bárkivel előfordul, hogy valami nem úgy jön össze, ahogy akarja -, mintha lemarad a lényeg, és a vízzel együtt oda a gyerek is.

Azért jó lenne, ha jövőre a DOTE találkozna megint önmagával, szó szerint és képletesen, mondjuk a gólyabálon.

k--a

Kazettából compactlemez

Kórusművek, egyházi darabok, népdalok szerepelnek repertoárjukban

A DOTE Kórusa hangfelvételt készít. Kodály év van, a 110 esztendeje született zeneszerzőre így kíván emlékezni a dalos kedvű társaság a különböző pályázatokon elnyert pénzből.

Berkesi Sándor karnagy elárulja, mősoros kazettára énekel először a kórus, s reméli, később compact lemezen is élvezhető lesz az előadásuk. Kórusműveket, egyházi és világi énekeket szólaltatnak meg a műsor egyik felében. A másikat hangszeres és énekes szólisták töltik meg. Kodály Zoltán Énekszó című ciklusát Lak Sándorné Papp Zsuzsa éneklí, férje zongora kíséretével. Kovács Béláné zongoratanárnő három Kodály tétel játszik. Dobi Bálint orvostanhallgató hangszeres az orgona, a Csendes mise részleteit szólaltatja meg rajta. A felvételen közreműködő szólisták valamennyien kórus-tagok.

A DOTE Kórusát Gulyás György karnagy alapította, aki nyugdíjas éveiben itt folytatta munkáját. Berkesi Sándor 1988-ban vette át az irányítást. Amint elmondta, nem kis részben az egyetem kórusbarát magatartásának köszönhetően, az énekkar működési feltételei ma is megteremthetők. A klinikák dolgozók mellett a kórushoz kötődő baráti körben zenetanárok, középiskolások, s más foglalkozásúak is akadnak. A karnagy név szerint említi az alapító tagok közé számított Kovács Bélát, az Ady Könyvesbolt vezetőjét, aki ötleteivel sokat lendít a kóruson. Szeptemberben, a hálózathoz tartozó DOTE könyvesboltban a tankönyvek mellé szórólapot is kaptak a diákok, amely közös éneklésre invitálta őket. Többen hallgattak a hívó szóra, ott vannak a próbákon, igyekeznek bekapcsolódni a munkába. A DOTE Kórusát gyakran

hívják templomi hangversenyekre, s a tagok egy részének is van egyházzenei múltja. Így a repertoárban rangos helyen állnak egyházi számok, az ökumenikus műsorok. A nagy költők remekműveinek kórusfeldolgozásai nem kevésbé. Része a repertoárnak Weöres Sándor az Öregek című ifjúkori versének, vagy A norvég leányoknak a megszóllaltatása is, úgy, ahogyan azt Kodály Zoltán megkomponálta. Kedvelik az énekesek a népdalokat, népdalfeldolgozásokat, ezekből több is kerülhet majd a tarsolyba. Berkesi Sándor legalábbis így látja.

Nyílik alkalom e pénzzűke világban a külhoni éneklésre. A DOTE kórus a bartóki modellt igyekszik követni ebben. Bartók Béla, aki ünnepelt zongoraművésze volt Nyugat-Európa rangos koncert-termeinek, a bakancstól sem idegenkedett, amikor Csíkba indult, népdalokat gyűjteni. A kettő jól megfér egymás mellett. S így kell ennek lennie ma is, véli a karnagy. Két esztendeje Belgiumból, a Maasmecheleeben megrendezett nemzetközi kórusversenyről első díjjal tért haza a debreceni énekkar. De Erdély, Marosvásárhely és Madéfalva szintén közös élménye a társaságnak. Juniusban Tordaszentlászlón járt a kórus, ahová a település lelkes és kemény lelkipásztora, Szőke Zoltán hívta meg őket. A lelkipásztor minden esztendőben megszervezi a környékbéli amatőr énekkarok találkozóját, amelyen most a DOTE kórusa képviselte a határon túli magyar kóruskultúrát.

A december 5-re, 6-ra tervezett lemezfelvétel előtti napokban Debrecen közönsége előtt lép fel a DOTE-kórus, s a rögzítendő, megörökítendő műsort adja elő koncertjén.

B.M

Levelek a volt "vörös toronyból"

Idén július 1-én elhagytam Alma Materem, s a POTE Népegészségtani Intézetének vezetője lettem a köztársasági elnök kinevezésével. Meg kell mondanom, a szakmai kihíváson és a lecsapandó magas labda csábításán túl a kíváncsiság, a szakma debreceni iskolájának terjesztése, változó köz- és/vagy népegészségügyünk alakítása, az önállóság és önmagam kipróbálása volt az, ami tősgyökeres debreceni létemre erre a lépésre indított.

Úgy gondoltam valamikori medikusemlékeim alapján, hogy a POTE, az előző rendszer favorizált egyeteme, a nagy lehetőségek korábban megteremtett hátterével fogad majd, s a dunántúli gazdagság, "Nyugat" és szívéllyesség vesz majd körül.

Néhány hónap után a következők derültek ki:

A POTE-n valahol a hetvenes évek tája környékén megállt az idő, s az új vezetők szörnyű zsákutcában vergődnek. Az egyetem -mint azt már máshol is megfogalmaztam- a legkisebb és legszegényebb OTE ma Magyarországon. Gazdálkodási rendszere bonyolult, túlszabályozott és bürokratikus, apparátusai túlméretezettek. Azt kell mondanom, hogy azok az intézeti önállósodási törekvések, melyek ott most még csak éledeznek, a DOTE-n az előző tíz évben már megvalósultak, még az előző rendszerben. Így itt már korábban is kevésbé pazarló, nem patriarchális és elosztó jellegű, hanem piaci alapon működő intézetek dolgoztak. Ez már csak azért is volt nagy meglepetés, mert innen a "vadkeletről" úgy látjuk a felszínt, hogy a Dunántúl bizony már a Kánaán. Hát az egyetemekre ez, úgy látszik, nem teljesen igaz.

A szakmai profilírozás nem egyenletes, most folyik a kialakítása, s az is látszik, hogy a korábbi "vörös egyetem" káderpo-

litikája most út vissza. Míg a DOTE-n már a hetvenes években is volt súlya a szakmai és TDK munkának (no, persze a protekcionizmus és harcos ideológiai elkötelezettség itt sem volt ám hátrány, főleg a pályáívek alakításában és a lehetőségekhez való jutásban), ott elképzelhetetlen mértékűvé vált a nyomás a hetvenes években és a nyolcvanas évek elején. Ennek ma isszuk meg a levét, s számos egyetemi intézmény gyengébb színvonalú egyes környező kórházi intézménynél. Sajnos ott az ideológiai hűséget egykor valóban többre értékelték a szakmai kvalitásoknál.

Intézetem a Közegészségtani és a Társadalomrostani (korábban Szerveztani) Intézet összevonásával jött létre. Ez az egyetem vezetésének azt a törekvését fejezi ki, hogy a természettudományos, kísérleteken alapuló debreceni iskolával kívánja megerősíteni az addigi erősen társadalomorientált, szociológiai beütésekkel tarkított, igazában markáns tárgyának nem számító, s éppen ezért rossz imázsú köz- illetve népegészségtant. Ott tehát éppen az ideológiai elemek kiiktatása folyik a tárgyból, a társadalmi aspektusok helyes arányainak a megtalálása, s ezek visszaintegrálása a tantárgyba.

A DOTE, s ezt nem az elfogultság mondatja velem, igen erős átlagú és színvonalú egyetem a tantárgyak zöme tekintetében, az én feladatomban most már "sajnos" az, hogy (versenyben, hiszen piacképes az oktatás is) a POTE is elérje ezt a szintet, már ami az általuk oktatott tárgyat illeti! Olyan ez, mint a profi edző szerepe, aki időnként csapatot vált. Ez a professzionizmus. Csak arra vagyok kíváncsi, hogy szívet hogyan lehet cserélni?

Nosztalgiaiból:

KUTREBA

Szemezető

Konferencia népegészségügyről

A Népegészségügyi Tudományos Társaság, "Az orvosképzés fejlesztése Magyarországon egy új népegészségügy szolgálataiban" elnevezésű Tempus Konzorcium, valamint a Debreceni Orvostudományi Egyetem Társadalomorvostani Intézete október 21-22 között nemzetközi részvétellel Debrecenben, a Postás Üdülőben "Mi a népegészségügy?" címmel konferenciát rendezett.

A konferencia célja, hogy a fejlett ipari országok népegészségügyének analízise és alapos vita után a hazai szakemberek konszenzusra jussanak a népegészségügy korszerű értelmezését és definícióját illetően. Megnyitó beszédében **Dr. Gergely Lajos**, a Debreceni Orvostudományi Egyetem rektora hangsúlyozta, hogy az orvosképzés és orvostovábbképzés szempontjából is fontos, sürgető feladat a modern népegészségügy olyan egzakt definiálása, amelynek gyakorlati megvalósítása adekvát választ jelent a népesség tényleges, súlyos egészségi problémáira és amelynek gyakorlati megvalósítása elvezet a népesség egészségi állapotának javulásához.

A konferencia első napján spanyol, német, angol, román, lengyel, cseh és szlovák szakemberek számoltak be hazai tapasztalataikról, majd a felkért magyar elméleti és gyakorlati szakemberek, egészségpolitikusok, orvosok, szociológusok -köztük **Dr. Jávör András** népjóléti minisztériumi államtitkár, **Dr. Kincses Gyula** országgyűlési képviselő, **Dr. Ajkay Zoltán** önkormányzati képviselő- tartottak vitaindító előadást a másnapi vita előkészítése céljából.

A rendezvény második napján a konszenzus konferencia a népegészségügy magyarországi definícióját a következő szövegben fogadta el: "A népegészségügy multidiszciplináris és interszektoralis szemlélet és gyakorlat. Célja a népesség egészségének elősegítése, a betegségek megelőzése, az emberhez méltó élet meghosszabbítása. Mindezt a társadalom szervezett erőfeszítéseivel, anyagi és szellemi erőforrásainak és az egyéni kezdeményezések mobilizálásával és hatékony felhasználásával valósítja meg. A népegészségügy a közösségek keletkező aktuális egészségügyi problémákra törekszik választ adni. A népegészségügy a népegészségügy alapját képező tudomány."

Információ börze

A Merck Sharp and Dohme (MSD) Gyógyszergyár (USA/New Jersey) budapesti képviselete a Debreceni Orvostudományi Egyetem vezetésének hozzájárulásával, a DOTE Gyógyszertárában november 5-én ünnepélyes keretek között megnyitotta a MSD Scientific Study Center-ét. A MSD kezdeményezésére Magyarországon elsőként a DOTE adott helyet és ajánlotta fel szellemi pontenciálját, segítségét egy olyan tudományos információs központ létrehozásához, amelynek célja, hogy korszerű információs rendszerek és eszközök alkalmazásával, prominens szakemberek közreműködésével gyors- és közvetlen információáramlást, konzultációs kapcsolatot létesítsen a gyógyszerkutatók és gyógyszergyárak, valamint a klinikai gyógyszerészek és gyakorló orvosok között.

Dr. Gergely Lajos rektor megnyitó beszédében azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy a tudományos információs központ sokoldalú, modern információs rendszerével és konzultációs lehetőség biztosításával hidat fog képezni a gyógyszerkutatás és a gyógyszerforgalmazás, valamint a gyakorló klinikusok között, ami végső soron a betegek aktuális állapot-

ának legmegfelelőbb és leggazdaságosabb gyógyszeres diagnosztikához és terápiához nyújt tudományos igényű, biztos támpontot. Hangsúlyozta, hogy ha céltudatosan élünk a tudományos információs központ által adott sokoldalú információs és konzultációs lehetőségekkel, mind a klinikai farmakológiai-kutatás, mind a modern gyógyszeres terápia terén gyors, gazdaságos és hatékony fejlődést érhetünk el. A megnyitó ünnepség keretében **Urbán Péter**, a MSD budapesti managing direktora tartott "Az orvosi információ egy új forrása" címmel előadást, majd átadta az intézményt **Dr. Márton Csilla** tudományos munkatársnak, a tudományos információs központ vezetőjének.

Kincsünk a vérünk

A Debreceni Akadémiai Bizottság székházában rendezte a Magyar Haematológiai és Vértranszfúziós Társaság a XIV. Haematológiai Napokat október 15-17. között a DOTE II.sz. Belklinika szervezésében, négy európai ország (Ausztria, NSZK, Belgium, Hollandia) prominens szakembereinek a részvételével.

A megnyitó ünnepség keretében a kongresszus résztvevőit **Dr. István Lajos** professzor, a Magyar Haematológiai és Vértranszfúziós Társaság elnöke, **Dr. Kelemen Endre** professzor a Haematológiai Szakmai Kollégium elnöke, **Prof. Gergely Lajos**, a DOTE rektora, és **Prof. Rák Kálmán**, a II.sz. Belgyógyászati Klinika igazgatója, a szervezőbizottság elnöke köszöntötte. A Társaság tiszteletbeli tagjai sorába iktatta **Prof. K. Lechner**-t a bécsi egyetem, és **Prof. J. Vermyben**-t, a Leuveni Egyetem professzorát, akik egy-egy előadással "honorálták" a kitüntetést. A tudományos program keretében — több témakört felölelő — 75 előadás hangzott el, és 39 poszter került megbeszélésre.

A Magyar Haematológiai és Vértranszfúziós Társaság kongresszusa második napján tartotta közgyűlését, amely ismételen elnökévé választotta **Dr. István Lajos** professzort, a társaság külügyi kancellárjává **Dr. Rák Kálmán** professzort és titkárává **Dr. Kiss Attila** egyetemi docent.

Vissza találtak egymáshoz

A Debreceni Orvostudományi Egyetem Baráti Köre a DOTE Egyetemi Tanácsával együttműködve, **Dr. Hevessy József**, Debrecen polgármestere védnökségével november 7-én az I.sz. Belgyógyászati Klinika tantermében tartotta első debreceni találkozóját. A találkozó mintegy száz résztvevőjét, az ország különböző területeiről összesereglett volt debreceni medikusokat és a DOTE jelenlegi oktatóit **Dr. Gergely Lajos** rektor köszöntötte. Üdvözlő beszédében köszönetét fejezte ki **Dr. Sugár János** professzornak, a baráti kör elnökének, **Dr. Kertai Pál** professzor, országos tiszti főorvosnak, a kör alelnökének és **Dr. Pecze Károly** főorvosnak, a kör titkárának, vezetőségének és az alapító tagoknak, akiknek sugallatára, ösztönzésére kelt életre ez a nemes kezdeményezés, a DOTE Baráti Köre. Az egyetem vezetőségének meggyőződését tolmácsolva hangsúlyozta, hogy ez az örvendetes esemény arra enged következtetni, hogy Debrecentől, az alma matertől, a tanuló évektől, az ifjú kortól térben és időben távolodva az egyetem volt hallgatóiban felértékelődnek, megtisztulnak az egyetemi évek értékei, élményei s kohéziós erőként hatva, az alma mater iránti hálás szeretetben, nosztalgikus érzésekben jut kifejezésre.

A DOTE számára a baráti kör megalakulása, első debreceni találkozója hagyományteremtő ünnep, ami azon hitünket erősíti, hogy nagy tanáraink oktató-nevelő munkája, az egyetem szellemisége nem csupán a szakmára, a hivatásra való felkészítés terén adott volt hallgatóinak maradó és gyümölcsöző értékeket, hanem az egymáshoz tartozás, a gyökerekhez való ragaszkodás, a szolidaritás eszméit is belénk plántálta. A baráti kör életre hívásával és hazatérésükkel most visszaigazolták nagy elődeink, tanáraink, oktatóink nemes törekvéseit, ami számunkra, az egyetem mai tanárai, vezetői számára azzal a tanulsággal, egyben kötelezettséggel szolgál, hogy a gondjainkra bízott ifjúságot igyekezzünk ne csupán a szakmára, a hivatásra alaposan felkészíteni, hanem a humanitás, az összetartozás, a barátság, a közösségi szellem és a hála eszméivel is felvértezni. Örömeink adott kifejezést, hogy a már 1984 óta működő dunántúli, és a közelmúltban alakult budapesti, egyben országos baráti kör egymásra talált és egyesült, s ez katalizálólólag fog hatni a DOTE Baráti Kör céljainak a megvalósítására, az egyetem és volt hallgatói közötti családi kapcsolat és alkotó együttműködés kibontakozására. A program keretében **Dr. Sugár János** professzor, a baráti kör megalakulását és célkitűzéseit ismertette. **Dr. Rák Kálmán** professzor: "A klinikai kutatás néhány mai kérdése" címmel tartott előadást. **Dr. Alberth Béla** professzor a régi tanárookra emlékezve **Dr. Kettesy Aladár** professzorról emlékezett meg élményekben és érzelmekben gazdag, színes előadásban. **Dr. Iványi János** professzor: "Anti-diabetikum-e az Acerbose?" címmel tartott előadást. A hagyományteremtő program hangulatos rektori fogadással fejeződött be.

A sejtek és a szaporodás

A régió biológusainak élénk érdeklődése mellett a DAB Sejtbiológiai és Szaporodásbiológiai Munkabizottsága október 29-én tudományos ülést rendezett a DAB-székházban "Az asszisztált reprodukció (in vitro fertilizáció, IVF) elméleti és gyakorlati kérdései" címmel. A tudományos ülést **Dr. Módos László** professzor, a munkabizottság elnöke nyitotta meg. A program keretében a téma elméleti és gyakorlati szakemberei 7 előadásban számoltak be tapasztalataikról. Az ülés moderátora: **Dr. Borsos Antal** professzor volt.

A babák barátai

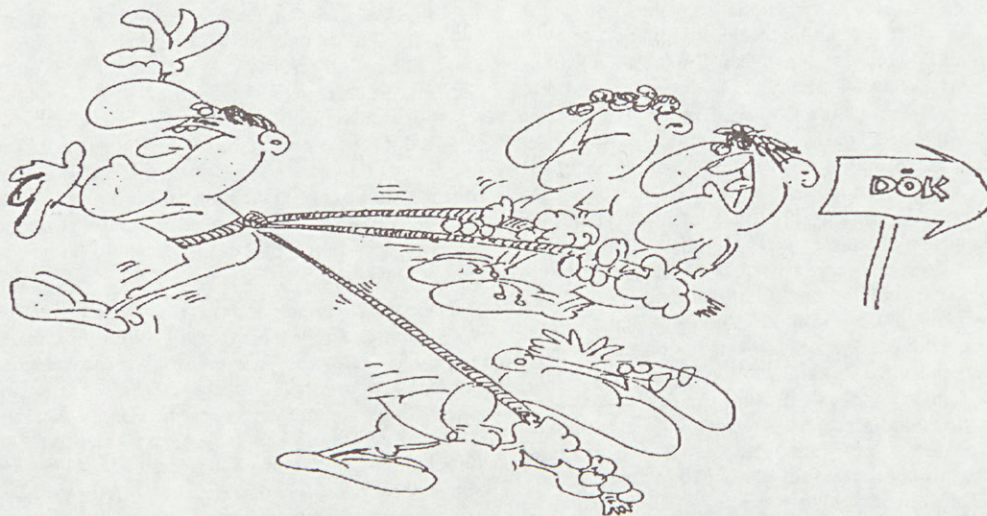
A Debreceni Orvostudományi Egyetem Szülészeti- és Nőgyógyászati Klinikája nyerte el Európában elsőként az ENSZ Gyermekalapja (UNICEF) és az Egészségügyi Világszervezet (WHO) által alapított "bababarát kórház" címet. A tekintélyes nemzetközi fórumok rangos szakmai elismerését jelentő címet a klinika munkaközössége azzal a korszerű szemléletre utaló törekvésével és következetes gyakorlati tevékenységével érdemelte ki, hogy a csecsemők szoptatással történő táplálásának tudományosan megalapozott jelentőségét magáévá téve eredményes tevékenységet fejtett ki az édesanyák meggyőzésében, a szoptatás alkalmazása érdekében. Az eddigi kedvező magyarországi tapasztalatokat értékelve 12 hazai kórház jelentette be, hogy 1993. év végéig teljesíteni igyekszik a bababarát kórház követelményeit. A magas szakmai, erkölcsi elismerést reprezentáló oklevelet a Népjóléti Minisztériumban ünnepélyes keretek között **Pusztai Erzsébet** népjóléti minisztériumi államtitkár és **Samir Basta**, az UNICEF genfi irodájának igazgatója adta át — **Dr. Lampé László** professzornak, a Szülészeti- és Nőgyógyászati Klinika igazgatójának jelenlétében — **Dr. Ádám Borbála** adjunktusnőnek, a klinika csecsemő osztálya vezetőjének.

Szomszédoló

A hazánkban működő orvosegyetemeket hasonló problémák elé állítják a gazdasági nehézségek, az egészségügy szervezeteinek átalakulása és a felsőoktatás tervezett reformjai. Nem haszontalan dolog tehát megismerkedni a társintézmények életével, eredményeivel és gondjaival. A Kérdőjel ezért tervezi, hogy a jövőben — az orvosegyetemek lapjaiból szemlélve — a debreceni olvasóknak is bemutatja az aktuális kérdésekre adott budapesti, pécsi, illetve szegedi válaszokat. Elsőként a Medikus, a SOTE hallgatói önkormányzatának lapja vezércikkének néhány figyelemre méltó gondolatát közöljük. Somogyi János professzor írásának címe: "Quo Vadis Universitas?"

"Két évvel ezelőtt pezsgett az egyetemi élet. Hivatalosan szervezett és spontán létrejött bizottságok, reformkörök, oktatói fórumok sokféle véleményt fogalmaztak meg, s tettek közzé a sürgős tennivalókról, a folyamatosság stabilitásának és a változtatás szükségességének kényes egyensúlyáról. A kezdeményezések szervezője az Orvosi Kamara egyetemi szervezete volt, együtt a hallgatói önkormányzattal, amely utóbbi az egyetem arcukat nemcsak befolyásolni, hanem sok tekintetben megszabni képes tényezővé, szervezett erővé vált.... Két év elteltével az optimista remények, ha nem is foszlottak szét teljesen, de mára sajnos lényegesen csökkentek. Nem alakult ki a fentiekben vázolt szerepű egyetemi közösség, a kezdeti lelkesedés széles körben inkább érdektelenségbe csapott át, nagy mértékben terjedt a "majd csak lesz valahogy" álláspont. A külső szemlélőnek úgy tűnik, hogy az egyetem vezető testületei szinte egyedül vívják tiszteletreméltó küzdelmüket a fennmaradásért, a nehéz körülmények ellenére is valami kézzelfogható haladásért, fejlődésért.... Az egyetem rosszkedvűvé vált. Rosszkedvűen végezzük munkánkat, napi feladatainkat, s nemigen akarunk a holnap kérdéseivel foglalkozni a napi gondok közepette. Pedig a holnap kihívásaival szembe kellene néznünk, ha talpon akarunk maradni.... Hallatszanak olyan vélemények, hogy nem eléggé következetes az egyetemi vezetés. A kari és egyetemi működési szabályzatok különböző okokra visszavezethető módosítgatása, a tanszékvezetői korhatár felemás kezelése, a pályázattal betöltendő vagy megerősítendő állások kitérési körüli bizonytalanság, stb. mind olyan kérdés, amelyek egyértelmű állásfoglalást és megoldást igényeltek volna. Ezek nélkül a jámbor egyetemi polgár találgatásokra kényszerül. Nagy vihart kavartak az utóbbi hónapok gazdasági megszorító intézkedései, amelyeket a korábbi évek gyakorlatából vett át az egyetem. Ezekről a közvélemény legfeljebb körlevelekből értesült, s a tiltakozásokról ezek ellen legfeljebb mende-mondákból. Előttünk áll még az egyetemi álláshelyek feltehetően elkerülhetetlen csökkentése, amelyek mértékéről a legkülönbözőbb híresztelések terjednek. A megfelelő tájékoztatás elejét vehemé nem kívánatos következtetések levonásának. Fel kell zárkóznunk az európai élvonalhoz. Ehhez jobban képzett, széleskörűen tájékozott, kiváló nemzetközi kapcsolatokkal rendelkező, tettekre kész oktatók keltenek. Ugyanakkor reális az a veszély, hogy kitűnő nagyrányú kutatóink java nem jön haza az ismert körülmények közé, s lassan nem lesz elviselhető a vérvesztés. De teszünk-e ez ellen valamit? Biztatjuk-e fiataljainkat helytállásra? Mennyire érezzük fontos feladatunknak a nemzettel, a nevelő egyetemmel szembeni kötelelességtudatra való nevelést? A reményvesztetés sohasem hozza közelebb a kívánt eredményt. Ha annak idején nem hadakozunk az idegen nyelvű oktatást ellenzőkkel, s ma nem lenne sokszáz külföldi hallgatónk, vajon finanszírozható lenne-e még az egyetem? Nem hiszem, hogy az a helyes álláspont, hogy még úgy soha sem volt, hogy valahogy ne lett volna..."

Nem magunknak, hanem nektek csináljuk!

November 4-én a diákönkormányzat választmányi ülést hívott össze. Sajnos, az ezt hirdető plakátok csak az utolsó pillanatokban kerültek ki a hirdetőtáblákra. Nem tudom, miért történt ez így, de már késő ezen rágódni (hátha ezután nem így lesz). Mindenesetre harmincegyen ott voltunk a gyűlésen. (Szomorú, hogy csak ennyien s ennek oka nemcsak a késői hirdetés volt ...) Napirenden az új ügyvivő testület megválasztása volt. Néhányunkat megkerestek a régi vezetők, hogy szeretnék, ha a helyükre lépnénk. Néhányan pedig úgy kerültek közénk, hogy felálltak és elmondták, milyen rossznak tartják a jelenlegi állapotot, s szeretnének rajta változtatni. Nem volt tolongás az új vezetőség székeire, s teljesen megértem azokat, akik félnak elvállalni egy felelősségteljes, sok gondal, munkával járó feladatot a vizsgaidőszak küszöbén. Kérlek benneteket, legalább azokat becsüljétek meg, akik elvállalták, hogy dolgoznak értetek. Mi hatan nem tudjuk megváltani a világot, szükségünk van rátok, ha nem is a világmegváltáshoz, hanem ahhoz, hogy szeressenek a diákok erre az egyetemre járni, büszkék legyenek rá, hogy itt végeztek, s ami elönyt ki tudunk harcolni ez alatt a hat év alatt, sikerüljön.

Nehéz időben jött létre az új vezetőség. A régi gárda kiöregedett, egy ember matadt az "ősök" közül, így nem tudtak folyamatosan vezetni be minket a munkába. Itt a negyed-, ötödéveseknek a vizsgaidőszak, a hatodéveseknek a szigorló év. Az első három évfolyam is már nagyon érzi a vizsgák szagát, egyre nagyobb a feszültség és kevesebb az idő a közösségi munkára. Igazán effektíven dolgozni csak jövőre tudunk. Addig gondolkozzatok, mit szeretnétek, mit lehetne másképp, s mennyi időt tudnátok rászánni arra, hogy segítsetek nekünk! Kik azok, akik várnak titeket?

Gubacsi László (IV/1) a DÖK elnöke, feladata képviselni a diákságot különböző tárgyalásokon, fórumokon. Irányítani, összefogni a vezetőséget s rajtuk keresztül a diákságot, a diákéletet.

Németh Tamás (IV/1.) munkája a gazdasági ügyek intézése és az iroda vezetése. Ő pályázza meg a DÖK pénzt, ő járja ki, hogy minél többet kapjunk, amit a ti szolgáltatotokra fordíthatunk. Például a diákhitel vagy a most tervbe vett videokamera vásárlásával. Ez utóbbival oktatófilmet készítenénk a videókörrel a tanulásotok segítésére. Az ő munkájának ellenőrzésére hoztuk létre a három tagú számvizsgáló bizottságot, melyre a pályázat már kint van a faliújságokon.

Tóth Lajos (V/7.) feladata a DOTE kulturális és sport életének fellendítése. Szeretné, ha minél több rendezvényt tudnánk nektek nyújtani. S hátha több időt fordítanánk a világra, egymásra. (Nehéz fába vágja a fejszéjét, vagy nem?)

Széles György (IV/5.) a külügyes szerepét tölti be. Ő fogja a többi egyetemmel Magyarországon és a világ más országai-ban a kapcsolatot ápolni, fenntartani, valamint különböző egyetemközi diákszervezetek fórumain, munkájában képviselni a DOTE-t.

Veress Gábor (IV/3.) azért szeretne dolgozni, hogy az oktatási és tanulmányi ügyekben a diákság érdekei képviselve legyenek, teheti ezt pl: az Egyetemi Tanács oktatási bizottságában, vagy ha egyéni gondjaitok vannak –bármilyen oktatással kapcsolatos problémátok, amin várható, hogy tudunk segíteni– hozzá fordulhattok.

Inántsypap Zsófia (III/4.). Én a megfelelő propagandáért vagyok felelős, azért, hogy lássátok, mit és hogyan csinálunk, hogy minden hír időben eljusson hozzátok. Egyedül nem tudom ellátni a munkámat. Néhányan már jelentkeztek, hogy segítenek nekem. Nagyon köszönöm nekik, és mindenképpen szeretettel várunk, akinek ötlete, ideje, energiája, tehetsége van arra, hogy híreket terjesszen rajzokkal, írásokkal, plakátokkal, fényképekkel. De bárkit szívesen látunk, aki egyszerűen unatkozik és szeretne már valamit csinálni.

Hol érhetek el minket? A II. kollégium földszintjén az irodában **Szabadosné (Ildikó)**, az új titkárnőnk vár rátok reggel 8-tól délután 4-ig. Ő eligazít benneteket. Ha személyesen szeretnétek megismerni minket, a kollégisták címe a következő: **Németh Tamás III/213, Tóth Lajos III/808, Veress Gábor III/202, Inántsypap Zsófia II/211.**

Köszönjük az időt, amit ennek a hosszú írománynak az elolvasására fordítottatok és kérünk titeket, hogy támogassatok minket, ha csak azzal is, hogy elolvassátok hirdetésünket, s egy picit megpróbáltok bizalommal lenni irántunk.

A DÖK ügyvivőtestület nevében
Inántsypap Zsófia

Hogyan is volt ?

Történelmi visszaemlékezés 1992. november 4-ére

Clinton elnök befutásával szinte egyidőben a mi DÖK-ünk is derby-t rendezett. Persze olyan kardinális kijelentést, hogy semmi egyéb hasonlóságot nem véltem felfedezni a két "elektron" között, sohasem tennék és nem is tehetnék, mert ha szorgos munkával mindent szerte-számba veszek, valószínű, rábukkanok olyan dolgokra, mint pl.: a választók számának utolsó számjegye, cipőméretek, vagy a mérhető napi középhőmérséklet, vagy a voksát nyilvánosan leadó földigiliszták tollbetétmárkája.

Mit nekünk elnökjelölés, kampánybeszéd vagy legalább a tervek pár szavas ismertetése. Egyébként meg úgy kell nekünk az amcsi csinadratta, mint púp a hátunkra, erre pénz nincs, a vitafórum elmaradt, mert Friderikusz smucikolt a tapsgéppel. No mindegy, a párhuzamnak lóttak, de azt hiszem, helyes, ha azzal magyarázom, hogy nálunk senki sem ostoba nyugatimádó.

Hogy kezdődött?! Aznap reggel még nem sejtettem, hogy délután DÖK-irodán végzett kémtevékenységem során egy fontos celti nyomára bukkanok, egy "kezdő" plakátszöveg áll rajta. Óvatosan megpróbáltam lába alól kihúzni a celtit, de nem engedte, így elhoztam őt is annyi időre csak, míg elolvassom. November 4-én össze kell hívni a választmányt, hogy új vezetőjét megválasszam. Megrészegültem, s miként a mustból lesz a bor, úgy pezsgett a vérem. Majd lassan minden vált előttem péppé, mikor az izgalomtól rámtört a syncope p. Nem is volt ilyen drámai az egész, egyszerűen csak azt éreztem: Csak nem, húha, csak nem új DÖK lesz?!

A régi madarak többnyire arra várnak, hogy nyíljon a kalitka ajtaja és a kezükbe nyomják a passzportot, így több érdeklődéssel várhattuk volna a választást, mint azelőtt, mikor minden tudott volt. Egyesek neuronjai talán egy nagy kérdőjellel is összeálltak volna, amelynek bunkós vége talán arra készíteti egyesek mozgatókérgét, hogy hozassa el a lábával a választásra egyesek agyait, meg ami vele jön.

Ehhez azonban a Mi? Mikor? és Hol? kérdések üres hangását betöltő néhány bitet kellett volna a propagandistáknak időben közzétenni. Várakozásom hiába volt, csak a választás napján láthattam meg, milyen a plakátok plakátja. Nem volt egy Szindy reklám, szent igaz.

Az esti választáson 31 fő volt jelen. A választmányból is sokan hiányoztak, főleg a felsőbb évfolyamok képviselői mutat-

tak kevés érdeklődést (vagyis nem tudom, hogy mutattak-e, de nem sokan voltak ott).

Uccu neki, első szűrőállomás, talpraesettségi próba, önjelölés. A feldobott macska, mint az önmagam szimbóluma. Néhányunk tippje szerint kb. hét ember lesz benne ebben a mókában. A megjelentek játékos kedve azonban egy-két poszton még alternatívákat is adott a választóknak. Némely hirtelen ember valószínű felindulásból önjelölte magát, némelyről fogalmam sincs, hogyan került oda, de a játékos kedv mindenesetre publikusabb, mintha azt mondom ... sem volt, hogy mi lesz a dolga. Előnyük persze van. A tabulájuk mint a patyolat, olyan rasa. Mindenesetre, ha a történetekkel összhangba akarom hozni a stflust, így teszem: Mama, új DÖK-ünk van. Stop. Ahogy a választás történt, nem áll feltétlen korrelációban azzal, hogy milyen lesz az ügyvezetők munkája. Messze álljon tőlem, hogy rossz fényt vessek rájuk, egyedül azt sajnálom, hogy nem számolhatok be jó koncepciókról.

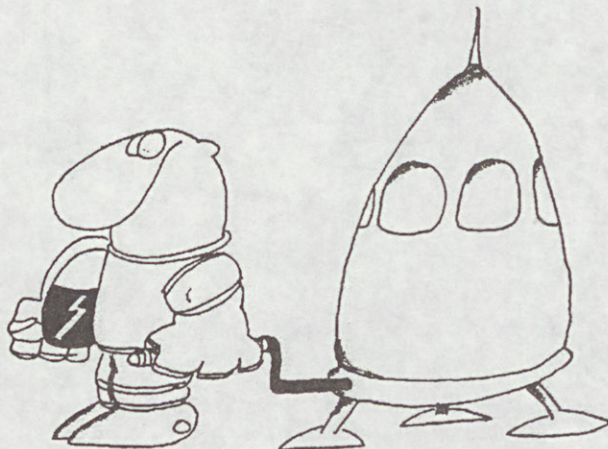
Látatlanba csak reménykedhetem, hogy rendelkeznek mindazokkal a képességekkel, tudással és ismeretségi körrel, ami ilyen funkció betöltéséhez feltétlenül szükséges. Azt mondják.

A kultúráért és sportért felelős ügyvezető Tóth Lajos V. éves lett, aki addig is sokat tett az egyetemen a kultúráért és most is voltak ötletei. Németh Tamás az iroda és gazdasági felelős. Ő az előző DÖK-nek is tagja volt. Az oktatás és tanulmányi feldatokért Veress Gábor felel. A külügyi teendőket Széles György látja el. A propagandista funkciót Inántszy-Papp Zsófia tölti be. Végül, de nem utolsó sorban az elnök Gubacsi László lett. Eredményes munkát kívánok mindannyiuknak a Szerkesztőség nevében és főleg saját érdekemben.

Azt hiszem, ez az írás lesz az első, amely a régi, sokat szidott és kritizált vezetésnek nyilvánosan is köszönetet mond munkájáért. Nem áll szándékomban boncolgatni, mit tettek jól és rosszul és mit tehettek volna jobban. Ezt végezték el ők maguk és eszerint szakítsanak a kiérdemelt humorból maguknak kellő darabot, ami pedig nem több, mint:

Kösz Fiúk!

Szász Róbert

PROGRAMAJÁNLAT

Tánc tanulási lehetőség felnőttek és gyermekek részére.
Próbák ideje: hétfőnként 17-18,30 óra,
részvételi díj: 500.-Ft/fő

Haladó szabás-varrás tanfolyam:
november végétől heti egy alkalommal,
szerdánként 16,30-18 óráig, részvételi díj: 500.-Ft/fő

Gépirás tanfolyam: keddenként 16,30-18 óráig,
részvételi díj: 500.-Ft/fő

Számítógép-ismereti tanfolyam:
heti egy alkalommal, részvételi díj: 500.-Ft/fő

A színházberletek előadásai:
november 10-én Weszprémi bérlet
Műsoron: **Hermelin**

november 26-án Horváth Árpád bérlet
Műsoron: **Hermelin**

Az előadások a Kölcsey Művelődési Központ Kamaraszínházban lesznek.

december 4-én Weszprémi bérlet
Műsoron: **Kakukkfészek**

Az előadás a Csokonai Színházban lesz.

Hangversenybérlet:
november 30-án **Debreceni Filmharmónikus Zenekar** és a **Debreceni Kodály Kórus** lép fel a Bartók teremben.

december 14-én a **Trio Divertimentó** (Svájc) hangversenye a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hangversenytermében

Kiállítások:

Elméleti Galéria:

november 21-30: **D. Király Sándor** festőművész

december 2-12: **Holb Margit** iparművész

december 11-22: **Dévényiné Pál Katalin** festőművész

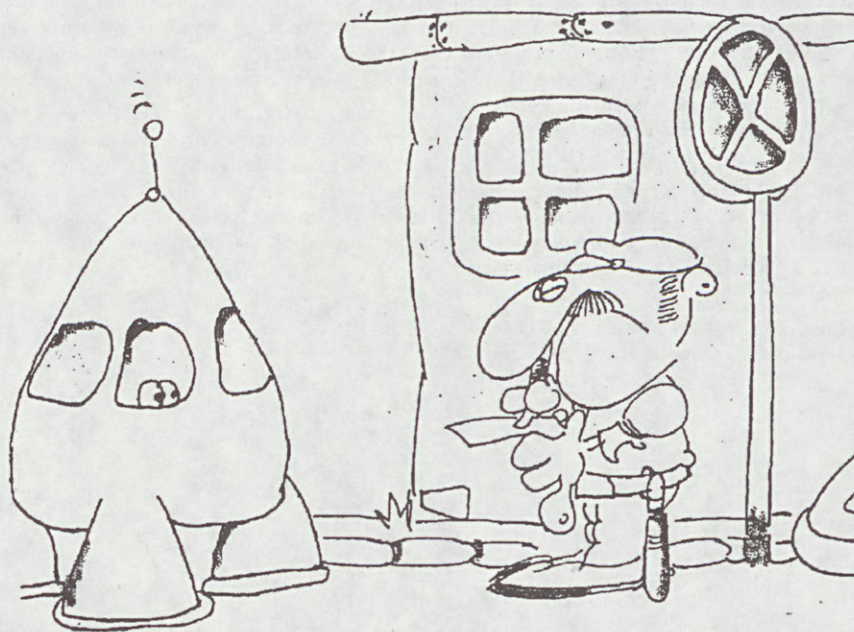
Mini Galéria: (DOTE II. kollégium)

november 21-28: **Morvai Zsuzsa** keramikumművész

november 30-december 10:

Farkas József Csaba ékszerkészítő

Jelentkezés, részletes felvilágosítás a II. kollégium Közművelődési Titkárságán Tel: 11-600/5496, 5912

Kérdőjel

Kiadja a Debreceni Orvostudományi Egyetem, 4012 Debrecen, Nagyerdei krt. 98.

Felelős kiadó: dr. Gergely Lajos rektor

Felelős szerkesztő: Nagy Tünde

Szerkesztőség: a DOTE Diákönkormányzatának irodájában (DOTE II. Kollégium, telefon/fax: 15-753, 11-600/5220)

Tördelés: Magulya László, DOTE Szakdidaktikai és Oktatástechnikai Csoport

Nyomtatás: DOTE Házinyomda, vezető: Telek László

Megjelenik három hetente, július és augusztus hónapok kivételével.

Kapható a DOTE kollégiumainak portáin és a Medikus könyvesboltban